Investor World

For Private Circulation Only

I E W A
Editorial Board -
President Emeritus:
Mr. N. L. Bhatia

President :
Mr. Bhavesh Vora

Vice President :
Mr. Dharmen Shah

Vol: VIII / September 2026

**Bulletin of
Investor Education &
Welfare Association**

(Regd. under Societies Acts
Regd. No. 656 Dt. 6-9-93)

Administrative Office :
Investor Education
& Welfare Association
407, Reena Complex,
Ramdev Nagar,
Vidyavihar (West),
Mumbai - 400 086.
Website : www.iewa.in
E-mail : info@iewa.in

Mr. Bhavesh Vora
President

Shri. N. L. Bhatia
President Emeritus

Editorial - September 2026

Ganpati Bappa and the Importance of Protecting Our Family

Ganesh Chaturthi is a festival that brings families together. As we welcome Bappa into our homes, we pray for happiness, good health, and prosperity. Beyond the celebrations, Lord Ganesha's stories also teach us valuable lessons about life and our responsibilities towards the people we love.

One popular story tells us how Lord Ganesha and his brother Kartikeya were asked to circle the world. While Kartikeya set off on his journey, Ganeshji simply walked around his parents, Lord Shiva and Goddess Parvati, explaining that they were his entire world.

This story reminds us that our family is often our whole world. We work hard, save money, and plan for the future because we want our loved ones to live happily and comfortably. A parent's biggest dream is to see their children grow, study, and build a good life.

But life does not always go as planned. If an earning family member passes away unexpectedly, the family may face not only emotional pain but also financial difficulties. Everyday expenses, children's education, and loan repayments continue, even when the family's income is affected.

This is why financial preparedness matters. Savings and investments help us achieve our goals, while life insurance can provide financial support to our family if we are no longer around, subject to the policy's terms and conditions. Thinking about such possibilities is not about being fearful; it is about caring for our loved ones and planning responsibly.

Financial awareness means not only building wealth but also understanding how to protect our family's future. A little planning today can help our loved ones face tomorrow with greater confidence.

This Ganesh Chaturthi, as we pray to Bappa, let us remember that caring for our family means more than providing for them today. It also means thinking about their well-being in the years ahead.

May Lord Ganesha bless us with the wisdom to make thoughtful decisions and the strength to fulfil our responsibilities towards those we love.

Ganpati Bappa Morya!

INSIDE

1) Understanding Insurance Policies in India 3

2) શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના મંત્રો 8

1) Glimpse of Session's Done in the Month of September 2026 10

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

Views expressed by contributors are their own and the association does not accept any responsibility.

BSE
Investors Protection Fund

Finding your rhythm can make all the difference.

Whether it's on the dance floor or in your investment journey, know your beat, stay steady and keep moving forward.

SAHI TAAL. SAHI FAISLA.

Know Your Beat

SCAN TO FOLLOW BSE ON SOCIAL MEDIA.

Stay informed with our investor awareness and protection initiatives.

UNDERSTANDING INSURANCE POLICIES IN INDIA

Insurance is an important part of financial planning. Savings and investments help individuals build wealth, while insurance provides financial protection against specified risks such as death, illness, accidents, property damage, and legal liabilities.

In India, insurance is broadly classified into three categories: life insurance, health insurance, and general insurance. Understanding these categories, their features, and the terminology used in policy documents helps individuals make informed financial decisions.

1. Life Insurance

Life insurance provides benefits on the death of the insured person, survival to a specified date, or both, depending on the policy.

- **Term insurance:** Provides life cover for a specified period. A standard term plan generally pays a death benefit if the insured dies during the policy term and does not pay a maturity benefit if the insured survives the term.
- **Whole life insurance:** Provides cover for the insured's lifetime, subject to the policy terms.
- **Endowment plans:** Combine life cover with a savings component, with benefits payable on death or maturity as specified in the policy.
- **Money-back plans:** Provide periodic payouts during the policy term, along with other benefits specified in the contract.
- **Unit Linked Insurance Plans (ULIPs):** Combine life cover with market-linked investments. The policyholder bears investment risk, and the fund value depends on market performance.
- **Pension and annuity plans:** Help provide income during retirement. An immediate annuity generally begins payments soon after purchase, while a deferred annuity begins payments at a later date.
- **Group life insurance:** Provides cover to a defined group, such as employees.
- **Credit life insurance:** May cover an outstanding loan if the borrower dies, subject to policy conditions.

Two government-supported schemes are also relevant. Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana (PMJJBY) provides life cover of ₹2 lakh, while Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana (PMSBY) provides accidental death and disability cover of ₹2 lakh. Both are annually renewable schemes available through participating banks and insurers.

2. Health Insurance

Health insurance helps cover eligible medical expenses or provides specified benefits in the event of illness or injury.

Common types include:

- **Individual health insurance:** Covers one insured person.
- **Family floater insurance:** Provides a shared sum insured for covered family members.
- **Senior citizen health insurance:** Designed for older individuals.
- **Top-up and super top-up plans:** Provide additional coverage after a specified deductible or threshold is crossed.
- **Critical illness insurance:** Pays a defined benefit when a covered critical illness is diagnosed, subject to policy conditions.
- **Hospital cash plans:** Pay a fixed amount for each eligible day of hospitalisation.
- **Group health insurance:** Provides health cover to a defined group, commonly employees.

Ayushman Bharat Pradhan Mantri Jan Arogya Yojana (PM-JAY) provides eligible households with hospitalisation cover of up to ₹5 lakh per family per year. Coverage was extended to citizens aged 70 and above from October 2024.

Health insurance terms to understand

Sum insured is the maximum amount available under the policy, subject to its terms. A **co-payment** is the share of an admissible claim paid by the policyholder, while a **deductible** is the amount the policyholder must bear before the applicable insurance payment begins.

A **waiting period** is the period during which specified conditions are not covered. A **pre-existing disease** is a condition defined as pre-existing under the applicable policy wording and regulations. A **sub-limit** caps payment for a particular expense, such as room rent.

A **cashless facility** allows eligible hospital bills to be settled directly with a network hospital under the applicable arrangements. **Portability** allows a policyholder to move to another insurer while retaining eligible credit for waiting periods already served, subject to the rules.

3. General Insurance: Other Forms of Protection

General insurance covers specified risks involving property, vehicles, travel, accidents, and liabilities.

- **Motor insurance:** Third-party liability cover is legally mandatory for vehicles under the Motor Vehicles Act, 1988. Own-damage cover protects against specified damage to the insured vehicle. A policy combining both is commonly called comprehensive motor insurance.
- **Home and property insurance:** Covers specified damage or losses involving buildings and contents.
- **Travel insurance:** May cover overseas medical emergencies, trip cancellation, baggage loss, and other specified travel risks.
- **Personal accident insurance:** Provides benefits for covered accidental death or disability.
- **Marine cargo insurance:** Covers specified risks affecting goods in transit.
- **Liability insurance:** Covers specified legal liabilities towards third parties, including professional indemnity and public liability.
- **Engineering and construction insurance:** Covers specified risks involving machinery and construction projects.
- **Crop insurance:** Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana provides protection to farmers against crop losses from specified causes.

Some useful terms in this category include **add-on cover**, an optional extension of the main policy for an additional premium; **Insured Declared Value (IDV)**, the value used for a vehicle under own-damage insurance; and **no-claim bonus,** a renewal benefit that may take the form of a discount or increased cover, depending on the policy.

4. Common Insurance Terms: A Glossary for Investors

Insurance policies contain technical terms that affect coverage, claims, payments, and the rights of policyholders. The following glossary explains commonly used terms in alphabetical order.

Term	Meaning and importance
Add-on cover	An optional extension to a policy for an additional premium. It covers only the risks stated in the add-on wording.
Annuity	A series of regular payments made by an insurer, often for retirement income. Payments depend on the plan and payout option.
Assignment	Transfer of rights under a life insurance policy to another person or institution, such as a lender, subject to applicable law.
Bonus	An addition to benefits declared under a participating life policy. Bonuses are not guaranteed before declaration.

Cashless facility	An arrangement under which eligible hospital bills are settled directly with a network hospital.
Claim	A formal request to an insurer for benefits or payment following an insured event.
Claim settlement ratio	A measure of claims paid relative to claims received over a specified period. It should be considered alongside other claim-related information.
Co-payment	The percentage of an admissible claim that the policyholder must pay.
Deductible	The amount the policyholder must bear before the insurer's applicable payment begins.
Endorsement	A formal change to a policy, such as an update to vehicle or address details.
Exclusion	A risk, event, condition, or expense that the policy does not cover.
Free-look period	The period in which a policyholder may review a new policy and return it under applicable rules. The period stated in the source material is 30 days for new life and health policies, subject to conditions and permitted deductions.
Grace period	The additional period after a premium due date during which payment may be made under the policy's terms.
Indemnity	The principle of compensating an insured for an eligible financial loss, subject to policy limits and conditions.
Insurable interest	A recognised interest in the person or property insured, where the relevant loss would have a financial consequence.
Insured Declared Value (IDV)	The value assigned to a vehicle for own-damage insurance purposes. It is relevant to total-loss and theft claims.
Lapse	The status of a policy when required premiums remain unpaid beyond the permitted period, potentially affecting cover and benefits.
Maturity benefit	The amount payable at the end of a policy term when the contract provides for such a benefit.
Moratorium period	In health insurance, the period of continuous coverage after which a policy or claim generally cannot be contested for non-disclosure or misrepresentation, except in cases of established fraud, subject to applicable rules.
Net Asset Value (NAV)	The per-unit value of a fund. In a ULIP, it helps determine the value of the policyholder's fund units.
No-claim bonus	A benefit associated with a claim-free period. Its form depends on the policy.
Nominee	The person named to receive policy proceeds following the insured person's death, subject to applicable law and the policy arrangement.
Paid-up policy	A life policy that continues with reduced benefits after premiums stop, where the policy terms permit paid-up status.
Portability	The process of moving a health policy to another insurer while retaining eligible continuity benefits, subject to regulations.
Pre-existing disease	A medical condition classified as pre-existing under the applicable policy wording and regulations.
Premium	The amount paid to an insurer for insurance cover.
Proposal form	The application containing information used by the insurer to assess the risk and decide the policy terms.
Reinsurance	Insurance purchased by an insurer from another insurer to share or transfer part of its risk.

Revival	The process of restoring a lapsed policy, subject to the insurer's conditions and applicable requirements.
Rider	An optional additional benefit attached to a base policy, subject to its own terms and exclusions.
Sub-limit	A cap on payment for a specified expense or benefit within the overall policy limit.
Sum assured	In life insurance, the basic amount specified for a benefit under the policy, subject to its terms.
Sum insured	The coverage limit applicable to a health or general insurance policy or claim, as defined in the contract.
Surrender value	The amount payable when an eligible life policy is ended before maturity, according to the applicable terms and rules.
Third-party administrator (TPA)	An IRDAI-licensed entity that may handle health claims processing and hospital coordination on behalf of an insurer.
Underwriting	The insurer's assessment of a proposal to determine whether to accept the risk and on what terms.
Utmost good faith	The principle requiring relevant information to be disclosed honestly, subject to the applicable legal and regulatory framework.
Waiting period	The period after a policy begins during which specified claims are not payable.

5. What Investors Should Check Before Choosing a Policy

Understanding the terminology is useful, but investors should also read the policy document carefully.

1. **Coverage and exclusions:** Identify what is covered and what is not.
2. **Premium and duration:** Understand the payment schedule and the cost of maintaining cover.
3. **Waiting periods and limits:** Check applicable deductibles, co-payments, sub-limits, and waiting periods.
4. **Investment risk:** For ULIPs, understand the fund options, charges, lock-in period, and exposure to market fluctuations.
5. **Disclosure:** Provide accurate information in the proposal form, including relevant medical history.
6. **Nomination:** Record and update nominee details as appropriate.
7. **Premium continuity:** Understand grace periods, revival conditions, and the consequences of discontinuing a policy.
8. **Early exit:** Review surrender conditions and the applicable surrender value before ending a life policy.
9. **Insurer registration:** Verify the insurer and relevant intermediary with the Insurance Regulatory and Development Authority of India (IRDAI).

6. Insurance and Taxation

The tax treatment of premiums and policy proceeds depends on the type of insurance, the date the policy was issued, the applicable tax provisions, and the taxpayer's circumstances. Certain benefits may qualify for exemptions when specified conditions are met.

Tax rules can change. Investors should consult current legislation, official notifications, and a qualified tax professional before relying on a particular tax treatment.

Conclusion

Insurance is not limited to a single type of policy. Life insurance, health insurance, and general insurance address different financial risks, while individual policies within each category may have substantially different terms.

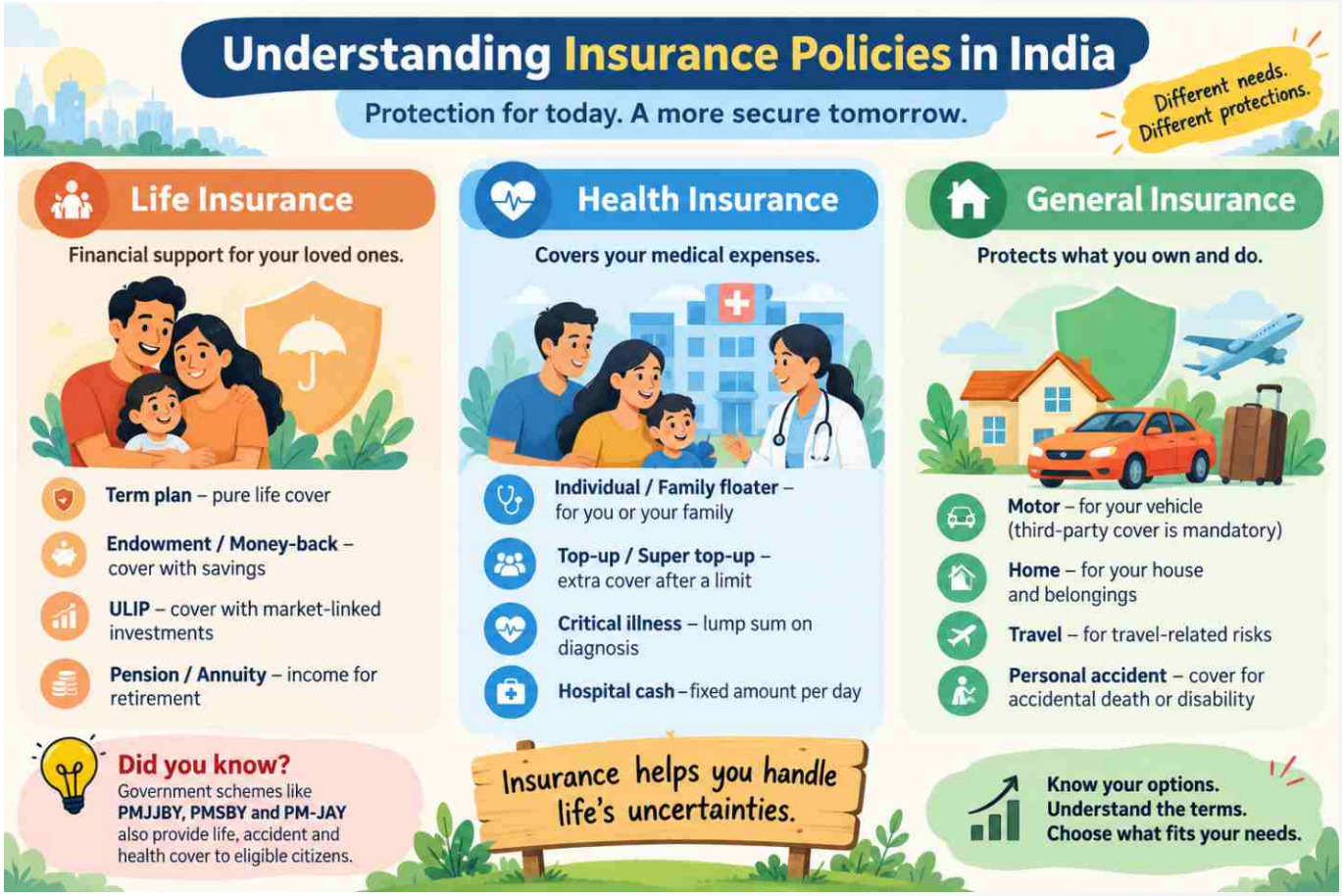
For investors, financial awareness means understanding these differences, reading policy documents, recognising the risks and limitations of coverage, and distinguishing insurance protection from investment performance. Familiarity with common insurance terms makes it easier to understand policy conditions and ask informed questions before making financial decisions.

Prepared by the Investor Association as an investor education initiative.

Sources and notes

- IRDAI Master Circular on Health Insurance Business, 29 May 2024.
- 56th GST Council meeting decisions, effective 22 September 2025.
- Sabka Bima Sabki Raksha (Amendment of Insurance Laws) Bill, 2025, as described in the supplied source material.
- Income-tax provisions as summarised in the supplied source material. Readers should consult the applicable legislation and official notifications for current requirements.

Disclaimer: This article is for general information. It is not investment, tax, legal, or insurance advice. Policy terms and regulations may change; refer to the relevant policy document, official IRDAI publications, and a qualified adviser for specific circumstances.

શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના મંત્રો

શેરબજાર એવું સ્થળ છે, જે ખૂબ જ અધીરા લોકોનાં નાણાં ખૂબ જ ધીરજવાન લોકોને ટ્રાન્સફર કરી આપે છે : વોરેન બફેટ

જયેશ ચિતલિયા
પત્રકાર

સફળતા માટે શું કરવું, એ સાથે, શું ન કરવું એ પણ એટલી જ મહત્ત્વની બાબત હોય છે.

'અરે સાંભળો, હર્ષદભાઈએ મને બહુ સરસ ત્રણેક ટિપ્સ આપી અને મેં તો ફટાફટ એ ત્રણેય શેરો ૫૦૦-૫૦૦ લઈ પણ લીધા. હર્ષદભાઈ કહેતા હતા કે એ શેરોના ભાવ ત્રણ મહિનામાં જ ડબલ થઈ જવાના છે.' શેરસોદા કરતા બહુમતી વર્ગમાં આવી વાતો કાયમની હોય છે. કોઈ આપણને રેડીમેઈડ કહી દે કે ફલાણો શેર લેવા જેવો છે અને તેનો ભાવ ત્રણ-છ મહિનામાં જ વધી જવાનો છે. ત્યારે આપણા દિમાગમાં એવા કેમિકલ લોચા સર્જાઈ જાય છે કે આપણે સમજ્યા વિના જ એ શેરો લેવા તૈયાર થઈ જઈએ છીએ. આપણા દરેકના સર્કલમાં આવા એકાદ હર્ષદભાઈ હોય જ છે, જે આપણને પૂછીએ કે ન પૂછીએ સલાહ આપવા તૈયાર જ હોય છે.

શેરબજારમાં સફળ થવા માટે શું કરવું જોઈએ, કઈ રીતે કરવું જોઈએ એવી વાતો સતત સાંભળવા-વાંચવા મળતી હોય છે. સફળતાની ચાવીઓને નામે આવાં પુસ્તકો ભરપૂર વેચાતાં હોય છે, પરંતુ આપણે અહીં થોડી ઊલટી વાતો કરીએ. શેરબજારમાં નિષ્ફળતાથી કઈ રીતે બચવું ? અર્થાત્ શેરબજારમાં શું કરવું એ કરતાં, શું ન કરવું એ પહેલાં સમજી લેવું જોઈએ.

શેરબજાર એ જોખમી રોકાણ માર્ગ છે. અહીં ખાતરીપૂર્વક કંઈ મળતું નથી. એટલું સ્પષ્ટ સમજ્યા બાદ જ અહીં રોકાણ કરવા તૈયાર થવું જોઈએ. અહીં તમને કોઈ પણ કંપની કે શેર બ્રોકર કે નિષ્ણાત એમ કહે કે તમને અમુક ટકા ઊંચું વળતર તો મળશે જ, ત્યારે એ વચનને દિમાગ બંધ રાખીને માની લેવાનું ટાળો. એ જ રીતે બ્રોકર કહે કે કોઈ સટ્ટોડિયો કહે, અમુક શેરોના ભાવો ૩-૬ મહિનામાં વધી જવાના છે ત્યારે તેની એ વાતને માની લેવાની જરૂર નથી. આમ ખરેખર થઈ જાય અને તમારા કોઈ મિત્ર આવું માનીને કમાઈ લે તો એ જોઈ-સાંભળી તેનું આંધળું અનુકરણ પણ નહીં કરતા, કારણકે આ જ બાબત તો દરિયાના વમળ જેવી હોય છે.

મેં તો છાપામાં એ કંપનીને મોટો એક્સપોર્ટ ઑર્ડર મળ્યો હોવાનું વાંચીને એના શેર લીધા હતા અથવા મને એક મિત્ર કહેતો હતો કે 'એબીસી' કંપનીમાં બોનસ ઈસ્યૂ જાહેર થવાનો છે એટલે મેં તો ઝટ એની ખરીદી કરી લીધી એવી વાતો કરનારા શેરબજારમાં બહુમતીમાં હોય છે. યાદ રહે, કંપનીઓના છપાતા સમાચારો સાચા છે કે ખોટા તેની ખાતરી વિના તેના આધારે શેરસોદો કરવાનું ભૂલભર્યું સાબિત થઈ શકે છે. આમ કરાવવામાં ઘણી વાર કંપનીઓ પોતે જ અથવા બજારના મોટા સટોડિયાઓ સામેલ હોય છે. કંપની વિશેના કેટલાક સમાચારોની તેના શેરના ભાવો પર સીધી અસર થતી હોય છે. તેથી લેભાગુ અને સ્થાપિત હિતો સમાન વર્ગ આવા ભાવ સંબંધી સંવેદનશીલ સમાચારોને ફેલાવતો રહે છે. વાસ્તે સત્તાવાર સમાચાર સિવાય કોઈ પણ સમાચારને એમ જ માની લેવામાં જોખમ રહેતું હોય છે. પેલી કહેવત યાદ છે ને 'લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા ભૂખે ન મરે'. હવે તેમાં થોડો સુધારો કરીને એવું કહેવાય છે કે લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા જલસા કરે. અને એટલે જ ઝાડ પર પૈસા ઉગાડવાનું જણાવીને અનેક પ્લાન્ટેશન કંપનીઓ ૧૯૯૦-૯૨ના સમયમાં આશરે રૂ. ૨૫,૦૦૦ કરોડ (રિપિટ ૨૫ હજાર કરોડ) ઊભા કરીને જમીનની અંદર ઘૂસી ગઈ હતી.

શેરબજારમાં સફળતા કે નિષ્ફળતાના માર્ગો ઘણા છે અને સૌથી મહત્ત્વની વાત એ છે કે અહીં પણ નિષ્ફળતા જ સફળતા સુધી લઈ જવામાં નિમિત્ત બને છે. હા, ક્યારેક વધુપડતી સફળતા પણ નિષ્ફળતાના દ્વારે લઈ જઈ શકે છે. શેરબજાર એક યા બીજા કારણસર વધુપડતું ચર્ચામાં રહેતું હોય છે, ત્યારે જ્યાં 'અપના સપના મની મની' ઝડપથી અને મોટે પાયે સાકાર થઈ શકે છે એવા શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના માર્ગો કે અડચણોના રસ્તાઓને સમજીએ. ઘણી વાર આપણે પોતે જ ખોટે માર્ગે જતાં રહેતાં હોઈએ છીએ અને પછી દોષ શેરબજારને, સેબીને કે સિસ્ટમને આપતા હોઈએ છીએ.

> હર્ષદ મહેતા શેર ખરીદે છે એટલે આપણે પણ એ શેર લેવા જોઈએ, કેમ કે હર્ષદ મહેતા ખરીદે છે તેનો અર્થ એ શેર સારા હોવા જોઈએ. તેના ભાવો વધવાના હશે એવી દૃઢ માન્યતા સાથે ૧૯૯૦-૯૧ દરમિયાન હજારો લોકોએ ખરીદેલા શેરો ૧૯૯૨માં સ્કેમનો પર્દાફાશ થતાં મહદંશે 'કાગળિયાં' થઈ ગયા હતા. એ જ બાબત ૮-૯ વર્ષ બાદ કેતન પારેખના કિસ્સામાં બની. આઈ.ટી. શેરોનો, ન્યૂ ઇકૉનૉમી શેરોનો જમાનો છે એમ માની કે.પી.ના નામે શેરો ચાલતા હતા. ટૂંક સમયમાં તેમાં પણ રોકાણકારોએ આખરે ભારે ખોટ ખાવાની આવી. એ પહેલાં અનેક રોકાણકારો સીઆરબી મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં સોનાના સિક્કાની ભેટોની લાલચમાં ફસાઈને ડૂબી ગયા હતા. શેરબજારમાં બહુમતી ઈન્વેસ્ટરો કાયમ ભૂલોની પરંપરા ચલાવતા રહે છે અને આખરમાં પોતાની ભૂલોના ભાર હેઠળ જ દબાઈ જાય છે.

સાવ સિમ્પલ લાગે એવી વાત છે, પરંતુ શેરબજારમાં સોદા કરવાનો નિર્ણય લીધા બાદ સૌ પ્રથમ શેર બ્રોકરની પસંદગી કરો ત્યારે એ બ્રોકર તમને કેવી સર્વિસ આપશે એ જાણી લો. જેમ કંપનીઓના શેરમાં રોકાણ કરતી વખતે કંપનીનો ટ્રેક રેકર્ડ, નાણાકીય કામગીરી, મૅનેજમેન્ટ, ભાવિ યોજના, ઉદ્યોગમાં તેની સ્થિતિ વગેરે જેવાં પરિબળો જાણવા જરૂરી હોય છે. તેમ શેર બ્રોકર સેબીમાં રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં અને તેનો ટ્રેક રેકર્ડ કેવો છે એ પહેલાં જાણી લો. શેર બ્રોકર કેવી અને કઈ કઈ સર્વિસિસ તથા પ્રોડક્ટ્સ ઑફર કરે છે એ પણ જાણી લો. આજકાલ તો શેરબ્રોકરો એક છત્ર હેઠળ વિભિન્ન ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસિસ ઑફર કરતા થઈ ગયા છે, પરંતુ યાદ રાખજો શેર બ્રોકરોમાં પસંદગી એની કરજો જે તમને સતત સાચી અને સારી સલાહ આપી શકે, કારણકે રોકાણ નિર્ણય લેવામાં તમને એ સલાહ જ મુખ્યત્વે કામ આવવાની છે. એટલું જ નહીં, આ બ્રોકરની સલાહ પણ રિસર્ચ આધારિત અને નક્કર હોવી જોઈએ. અર્થાત્ અહીં ટૂંકી દૃષ્ટિ અને લાલસાભર્યું વલણ નહીં રાખતા. અનેક રોકાણકારો બ્રોકરો પાસે ટિપ્સની અપેક્ષા રાખતા હોય છે અને જે બ્રોકર ઝટપટ નાણાં

કમાવી આપવાની ઑફર કરે કે ઓછી બ્રોકરેજ ચાર્જ કરવાની વાત કરે તેના આધારે શેરોમાં ઝંપલાવી દે છે. આ ગાંડપણ એટલી હદ સુધી હોય છે કે રોકાણકાર એ બ્રોકર માન્ય અથવા રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં તે જાણવા - ચકાસવાનું પણ ભૂલી જાય છે.

તો પહેલી વાત બ્રોકર કે સબબ્રોકર પસંદ કરો ત્યારે પહેલાં તે સેબી અને એક્સચેન્જ રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં એ જાણો અને અનરજિસ્ટર્ડ શેર બ્રોકર સાથે કોઈ પણ હિસાબે સોદા કરવાનું ટાળો. આ જ બાબત ડિપોઝિટરી પાર્ટિસિપન્ટ (ડી.પી.)ને પણ લાગુ પડે છે. આ મધ્યસ્થી તમારા ડિમેટ શેરોનું એકાઉન્ટ સાચવે છે, તેથી તેની વિશ્વસનીયતા અને ટ્રેક રેકર્ડને પણ જાણી લેવા જરૂરી છે.

શેરબજારમાં બીજો સબક છે તમે જ્યારે પણ તમારા શેર બ્રોકર કે ડી.પી.ને સૂચના આપો ત્યારે સ્પષ્ટ સૂચના આપો અને દરેક સૂચનાનો રેકર્ડ રાખો, કારણકે સૂચના બરાબર નહીં હોય કે અસ્પષ્ટ હશે તો તમે ફસાઈ શકો છો.

ત્રીજી વાત તમારા બ્રોકર પાસેથી હંમેશાં સોદાની કૉન્ટ્રેક્ટ નોટ લેવાનો આગ્રહ રાખો. કૉન્ટ્રેક્ટ નોટ તમારા સોદાનો દસ્તાવેજી પુરાવો છે. એ પછી પણ તમને શંકા હોય કે તમારો સોદો ખરેખર થયો છે કે નહીં તો તેના કન્ફર્મેશન માટે શેરબજારની વેબસાઈટ પર સુવિધા મળે છે. અગાઉ કેટલાક કિસ્સાઓ એવા બન્યા છે, જેમાં રોકાણકારો પોતાના સોદા બ્રોકર કરી રહ્યો છે એવું માની લેતા હતા અને વાસ્તવમાં બ્રોકર માત્ર તેમને કૉન્ટ્રેક્ટ નોટ (બોગસ) આપી દેતો હતો અને વિશ્વાસને આધારે ગ્રાહકો વધુ કંઈ વિચાર કરતા નહોતા. એ પછી એક દિવસ બ્રોકરે હાથ ઊંચા કરી દીધા ત્યારે રોકાણકારોએ શેરો અને નાણાં બન્નેના નામનું નાહી નાખવું પડ્યું હતું.

શેર બ્રોકર સાથેનો વ્યવહાર ક્યારેય રોકડેથી નહીં રાખો અને બૅન્કિંગ ચૅનલનો ઉપયોગ કરો, કેમ કે એ તમારા પેમેન્ટના પુરાવા માટે જરૂરી છે.

એક હકીકત એ પણ યાદ રાખો કે ઘણી કંપનીઓ રોકાણકારોને આકર્ષવા મીડિયા મારફત પોતાના વિષેના અહેવાલો ફેલાવે છે, જેના આધારે ઈન્વેસ્ટરો કંપનીઓના શેરમાં રોકાણ કરી બેસે છે. તમે આવા કોઈ પણ રોકાણ કરતાં પૂર્વે કંપની વિશેના સમાચારોની ચકાસણી કરી શકો છો. ખાસ કરીને પબ્લિક ઈસ્યૂઓમાં એવું બનતું હોય છે કે કંપનીઓ બજારમાં નાણાં ઊભાં કરવા પોતાનું ગુલાબી ચિત્ર રજૂ કરે છે, જેને એકાઉન્ટિંગની ભાષામાં વિન્ડો ડ્રેસિંગ કહે છે. પોતાના વર્તમાન અને ઉજ્જવળ ભાવિના સંકેતો આપી કંપનીઓ રોકાણકારોને આકર્ષે છે.

શેરબજારમાં બનતી ઘટનાઓ આમ તો સંકેતો આપતી હોય છે. કોઈ સ્ક્રિપમાં અચાનક ભાવમાં ઉછાળો આવે કે ચેતી જાવ અને ખાસ કરીને આવો ઉછાળો નક્કર કારણો વિના આવે અને ઝડપથી આવે ત્યારે પણ સજાગ રહો. કોઈ એ શેર પ્રત્યે લોકોને આકર્ષવાની - લલચાવવાની રમત રમતું હોઈ શકે છે.

ખેર, બધા જ અનુભવો પુસ્તકોમાંથી નથી મળતા, કેટલાક વ્યવહારોમાંથી મળે છે અને એ જ વધુ પાક્કા હોય છે. તેથી જ કહે છે ને કે અનુભવથી મોટો શિક્ષક કોઈ નથી. પરંતુ જીવનના યાદગાર અનુભવો નિષ્ફળતા નામના માર્ગ પરથી ઊભરતા હોય છે. ઘણીવાર 'સાબુ' (સામાન્ય બુદ્ધિ)થી કામ ચાલી જતું હોય છે.

શેરબજારના ૧૬ સબક સમજો

- શેર બ્રોકરનો ટ્રેક રેકર્ડ અને સર્વિસીસને જાણી લો
- માત્ર રજિસ્ટર્ડ શેર બ્રોકર મારફત જ સોદા કરો
- રોકડ વ્યવહારને બદલે બૅન્કિંગ વ્યવહાર કરો
- કૉન્ટ્રેક્ટ નોટ મેળવી લેવાનો આગ્રહ રાખો
- 'ટિપ્સ' સાંભળો, પરંતુ તેનું આંધળું અનુકરણ નહીં કરો
- તમારા કોઈ મિત્ર કે સગાંએ શેરબજારમાં સારી કમાણી કરી એટલે તમને પણ કમાણી થશે જ એવો ભ્રમ ન પાળો
- કોઈ પણ કંપનીના શેર ખરીદતાં પહેલાં તેનાં ફંડામેન્ટલ્સ સમજી લો
- રાતોરાત લખપતિ બની જવાની ઇચ્છા સાથે શેરસોદા કરશો તો રાતોરાત લાખો ગુમાવવાની તૈયારી પણ રાખવી પડશે
- શેરબજારને જુગાર સમજશો તો એ તમને જુગારી જ બનાવશે, પરંતુ સિસ્ટેમેટિક ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સમજશો તો શેરબજાર તમને સફળ ઈન્વેસ્ટર બનાવશે
- શેરબજાર સેન્સિટિવ હોય છે, તેની સંવેદનશીલતાના જોખમને સમજો
- રોકાણ એ કળા છે, તમને ન સમજાય તો પ્રૉફેશનલ પાસેથી સલાહ મેળવો, કિંતુ સાથે-સાથે તમારી સમજને વિકસાવવાનું ચાલુ રાખો
- પાંચ રૂપિયાથી ૫૦૦ રૂ. સુધીની ચીજવસ્તુ લેતી વખતે ભાવ, તાલ, ક્વૉલિટી જુઓ છો તો હજારો રૂ.ના શેર લેતી વખતે કંપનીની ક્વૉલિટી જુઓ છો ખરા ?
- તેજી એ ખરેખર ખરીદવાનો ઓછો અને વેચવાનો વધુ સમય છે, જ્યારે મંદી એ વેચવાનો જરાય નહીં, પરંતુ ખરીદવાનો ખરો સમય છે
- રોકાણ અને સટ્ટાના ફરકને સમજીને આગળ વધો
- તમારી બધી જ મૂડી શેરબજારમાં લગાવી દેવાને બદલે ૨૫ ટકાથી શરૂઆત કરો
- લાલચ લપસણી હોય છે, નફો ઘરમાં લઈ જવાનું લક્ષ્ય રાખો અને સ્ટૉપ-લૉસનો નિયમ સમજી ખોટને વધતી અટકાવો

GLIMPSE OF SESSION'S DONE IN THE MONTH OF SEPTEMBER 2026

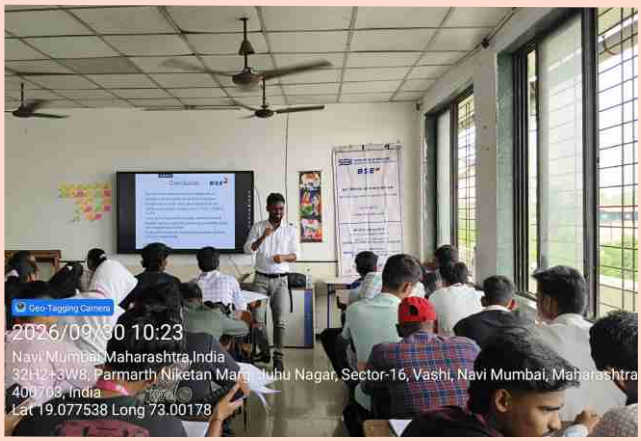
During September 26, IEWA conducted various investor awareness programmes for general investors, focusing on enhancing financial literacy and promoting informed investment decisions. These programmes aimed to familiarise participants with key investment concepts, encourage responsible financial practices, and help them better understand the importance of protecting their financial interests. A few glimpses of the programmes conducted during the month are featured below.

GPS Map Camera
Navi Mumbai, Maharashtra, India
Dy Patil Complex Parking Lot, Dr D Y Patil Vidyanagar, Sector 5, Nerul, Navi Mumbai, Maharashtra 400706, India
Lat 19.043058° Long 73.023658°
Tuesday, 22/09/2026 10:35 AM GMT +05:30
Google

Geo-Tagging Camera
2026/09/30 10:23
Navi Mumbai,Maharashtra,India
32H2+3W8, Parmarth Niketan Marg, Juhu Nagar, Sector-16, Vashi, Navi Mumbai, Maharashtra 400703, India
Lat 19.077538 Long 73.00178

GPS Map Camera
Navi Mumbai,MH,India
Dr DY Patil Vidya Nagar, Sector 5, Navi Mumbai, MH 400706, India
Lat 19.042692, Long 73.023535
Tuesday, 22/09/2026 09:21 AM GMT+05:30
Note : Captured by GPS Map Camera

GPS Map Camera
Navi Mumbai,MH,India
Dr DY Patil Vidya Nagar, Sector 5, Navi Mumbai, MH 400706, India
Lat 19.043059, Long 73.023812
Tuesday, 22/09/2026 07:45 AM GMT+05:30
Note : Captured by GPS Map Camera

RIGHTS AND OBLIGATIONS OF INVESTORS

(Annexure-2 by SEBI)

(**Courtesy-** Security and Exchange Board of India)

Rights of Investors

- Get Unique Client Code (UCC) allotted from broker.
- Get a copy of KYC and other documents executed from intermediary.
- Get trades executed in only your UCC.
- Place order on meeting the norms agreed to with the Member.
- Get best price.
- Get the contract note for trades executed.
- Ask the details of charges levied.
- Receive funds and securities on time.
- Receive statement of accounts from trading member.
- Ask for settlement of accounts.
- Get statements as per agreed schedule.

Obligations of Investors

- Execute Know Your Client (KYC) documents and provide supporting documents.
- Understand the voluntary conditions being agreed with the trading member.
- Understand the rights given to the Trading Members.
- Read Risk Disclosure Document.
- Understand the product and operational framework and deadlines. Pay margins in time.
- Pay funds and securities for settlement in time.
- Verify details of trades, Verify bank account and DP account for funds and securities movement.
- Review contract notes and statement of account.

Disclaimer : - The illustration are merely indicative in nature which should not be construed as investment advice and neither ensure you profits nor protect you from making a loss in declining market.